

DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
Plac Wolności 1.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 1—2 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 180.—
Miesięcznie . „ 60.—

M. ŁODZI

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery
szpalty na stronie) Mk. 20.—Przed tekstem
Mk. 50.— za wiersz (dwie szpalty na
stronie). Drobne 5 marek za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie mk. 60.—

Cena egzemplarza 30 Marek

Nr 50. (III.)

Łódź, wtorek 6 grudnia 1921 r.

Rok III.

Nowe trudności.

Sprawa podatku od obrotu na rzecz gmin miejskich, która po dwuletnich zabiegach magistratu m. Łodzi wkroczyła nareszcie na drogę realizacji przybrała w ostatnich dniach obrót niepomysłny w Komisji Sejmowej do zasilenia finansów miejskich.

Rząd pod wpływem rozpatliwego stanu skarbu państwa i stale wzrastających deficytów w gospodarce miejskiej, zmuszony był przyjąć postulaty magistratu, zmierzające do rozszerzenia źródeł podatkowych z obciążeniem przemysłu na rzecz gminy. Odpowiedni projekt pomimo energicznego przeciwdziałania przemysłowców został wniesiony przez rząd do sejmu.

Przemysłowcy, nie dając za wygraną, przenieśli walkę na teren sejmowy, licząc na nieznaną postawę posłów w sprawach samorządowych, jak to miało miejsce w roku ubiegłym.

Przyjęta przez sejm ustawa z dnia 6-go lipca 1920 r. odebrała miastom możność prowadzenia racjonalnej gospodarki finansowej. Ustawa przyznała miastom prawo do pobierania 50 proc. dodatku do patentu przemysłowego, zastrzegając, że innych podatków od przemysłu miastom pobierać nie wolno. Posłowie sejmowi głosując za ustawą, nie zdawali sobie sprawy z tego, że wpływ z powyższego podatku są tak znikome, iż bynajmniej stanu gospodarki miejskiej nie poprawią. Wystarczy wskazać, że przy miliardowym z górą budżecie, miasto nasze otrzymuje z podatku od patentów przemysłowych zaledwie 4 miliony marek. Za cenę tego iluzorycznego podatku przyjęta przez sejm ustawa pozbawiła miasta prawa pobierania innych podatków od przemysłu na rzecz gminy, zabagniając do reszty gospodarkę samorządową. Nadmienić trzeba, że posłowie sejmowi bez względu na ugrupowania, sprawami samorządowymi interesują się niewiele. Tym się tłumaczy, że wzmiankowaną ustawę, faworyzującą przemysłowców z krzywdą dla gmin miejskich poparła część posłów z lewicy.

Obecnie komisja sejmowa, rozpatrując projekt ustawy, mającej zasilić finanse miejskie, popełniła ten sam błąd. Miast przyznać miastom prawo do podatku od obrotu, który w obecnych warunkach jest jedynym wyjściem z beznadziejnej sytuacji, komisja poprzestała na podwyższeniu podatku do patentu przemysłowego. Podatek od obrotu, dzięki nieuctwu, czy brakowi orientacji posłów sejmowych, został utracony.

Sprawa nie jest jeszcze przesądzona, gdyż plenum sejmu zadecyduje ostatecznie o losach podatku obrotowego, a wraz z nim o losach gospodarki samorządowej w kraju.

Wobec doniosłości tego zagadnienia dla gospodarki miejskiej, prezydent Rzewski zwrócił się do klubów sejmowych z memorjałem, wyjaśniającym znaczenie podatku obrotowego dla sanacji gospodarki miejskiej.

Należy przypuścić, że posłowie sejmowi nie staną się tym razem narzędziem w rękach przemysłowców i nie dopuszczą do pogrzebania najszywniejszych interesów gmin miejskich, których losy zależą od przyjęcia podatku od obrotu. Nie zapominajmy, że od uzdrowienia finansów miejskich zależy zaspokojenie najbardziej palących bolączek gospodarki miejskiej i przystosowanie jej do potrzeb szerokich warstw ludności.

Miasta niemieckie zawdzięczają swój stan kwitnący w znacznej mierze podatkowi od obrotu (Waarenumsatzsteuer), który jest podstawowym źródłem dochodowym samorządu w Niemczech. Podatek ten stosowany jest z równym powodzeniem w Czechach i we Włoszech.

Wobec ogromnej doniosłości tej sprawy, zarząd związku miast polskich, na wniosek prezydenta Rzewskiego, postanowił zwrócić się do klubów sejmowych i ministra Michalskiego z protestem przeciwko skandalicznej decyzji komisji sejmowej, która w imię interesów grupy przemysłowców, nieprzystawczajonych do ponoszenia ciężarów na rzecz gminy, podkopuje egzystencję samorządów, skazując miasta na ruinę i bankructwo.

Obrady, które odbędą się niebawem na plenum Sejmu wykażą, czy zwycięży interes prywatny przedsiębiorców, czy też interes publiczny. Jest rzeczą pewną, że posłowie nie mogą tym razem tłumaczyć się nieznajomością spraw samorządowych. Zarówno poszczególni działacze samorządowi, jak i zarząd związku miast nie szczędzili wysiłków, aby suwereni sejmowi zadecydować mogli w tej sprawie ze znajomością rzeczy.

Edward Grabowski

Najogólniejsze rezultaty spisu m. Łodzi z 30 września r. 1921.

Mieszkańców obecnych naliczono 452293; nadto osób chwilowo nieobecnych 5134. Wśród mieszkańców obecnych Polaków jest 277822, czyli 61,4 proc., umie czytać 306036; nie obliczono dotychczas wieku ludności; przy przypuszczeniu, że dzieci poniżej lat 10 stanowią 25 proc. ludności i, że żadne z tych dzieci czytać nie umie, dostaniemy dla ludności w wieku nad 9 lat — 9,8 proc. analfabetów; gdyby to obliczenie miało być zbyt optymistyczne, to w każdym razie z pewnością analfabeci nie powinni wynosić w mieście nad 12—18 proc. ludności w wieku nad 9 lat.

Mężczyzn naliczono 205238, kobiet 247055; przeto na 100 mężczyzn przypada aż 120 kobiet.

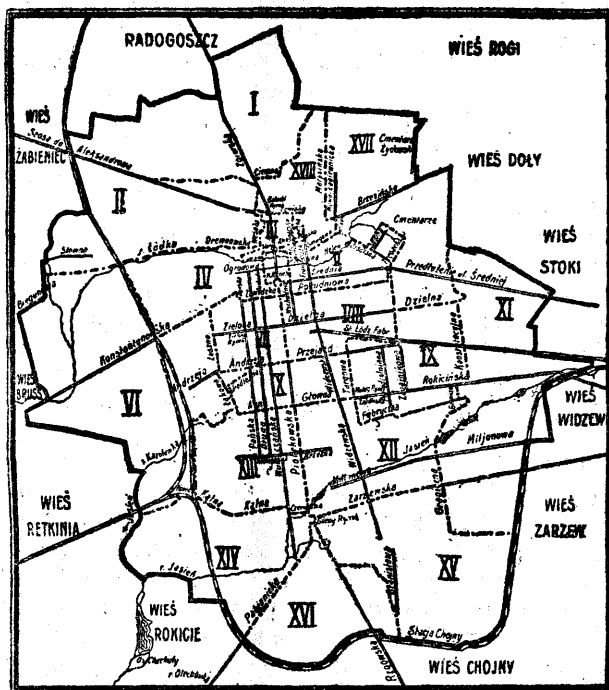
Nieruchomości naliczono 9243 budynków z przeznaczenia mieszkalnych 13851, innych zamieszkałych 242; na jeden przeto budynek zamieszkały przypada w przecięciu 32,1 mieszkańców.

Mieszkań naliczono 109208; na jedno przeto mieszkanie przypada w przecięciu 4,1 mieszkańców.

Gospodarstw rodzinnych naliczono 104437, osób samotnych 11368 gospodarstw t. zw. zakładowych (hotele, pensjonaty, bursy, więzienia i t. p.) — 108.

Koni okazało się 1819, bydła rogatego 2844, owiec 148, trzody chlewnej 2041.

W poszczególnych dzielnicach stosunki te przedstawiają się w sposób następujący:

Znaki objaśniające:

— Granica miasta

- - - Granica okręgu

— Ulice

Rzeka

Dzielnica statystyczna	Ludność spisu ze stycznia 1918	według spisu z 30. IX. 1921	Na 100 mieszkańców w r. 1918 przypada na r. 1921
Całe miasto	341829	452293	132
I	8719	12312	142
II	20415	24804	121
III	36915	39207	106
IV	25174	36001	143
V	26929	33357	124
VI	5424	9431	174
VII	33623	45734	136
VIII	26210	30624	117
IX	19625	27919	142
X	25887	34008	131
XI	7510	9901	132
XII	21193	23164	109
XIII	12854	22830	178
XIV	8084	11910	145
XV	13486	21480	160
XVI	14256	24282	170
XVII	9341	14261	153
XVIII	26234	31068	118

Stwierdzamy naogół daleko większy wzrost ludności na zachodzie miasta, niż na wschodzie, a nadto — większy na południe, niż na północy. Najbardziej wzrosła dzielnica XIII, położona na zachód od Piotrkowskiej pomiędzy ul. Anny a Czerwoną i Kątną; zaludnienie tej stosunkowo nie bardzo oddalonej dzielnicy w r. 1918 wynosiło zaledwie na 1 km.² 4963 mieszkańców, gdy dzielnica Szajblerowska — ciągnąca się naprzeciw niej po drugiej stronie ul. Piotrkowskiej liczyła aż 9461 mieszkańców na 1 km.². W ciągu rozpatrywanego czasokresu — dzielnica XII — Szajblerowska — wzrosła słabo — w stosunku 100 do 109, gdy dzielnica przeciwnie — w stosunku 100 do 178; dziś dzielnica XII liczy na 1 km.² — 10341 mieszkańców, a dzielnica XIII — 8815. Zaludnienie przeto obu sąsiadujących ze sobą dzielnic upodabnia się wzajemnie.

Po dzielnicy XIII najszybszy wzrost stwierdzamy w dzielnicy VI — w stosunku 100 do 174; dzielnica ta — okolice dworca Kaliskiego i lasu Konstantynowskiego była w r. 1918 i jest dziś najslabiej zaludnioną z dzielnic miasta; dużo w niej miejsca; nie dziw przeto, że przybyśże z okresu 1918—1921 w liczbie ogólnej z górą 110 tysięcy w znacznej części tu osiadali.

Trzecią i czwartą dzielnicą pod względem szybkości wzrostu jest XVI (100 do 170) i XV (100 do 180.) — Obie położone na krańcowym południu miasta — pomiędzy Szosą Pabjanicką a ulicą Napiórkowskiego (Zarzewską); obie te dzielnice należały do słabo zaludnionych w r. 1918.

Tym szybko wzrastającym dzielnicom przeciwstawiają się dzielnice o słabym wzroście — przeważnie mocno zaludnione: najslabiej wzrosła żydowska „starówka” — dzielnica III — ciągnącą się od Placu Wolności do Rynku Bałuckiego, od Franciszkańskiej — do Zachodniej i Wesolej; wzrost wyniósł tu zaledwie 100 do 106; ale bo też w gęsto zaludnionej tej dzielnicy niepodobna już pomieścić się większej liczbie ludności: na 1 km.² wypada tu aż 66453 mieszkańców, gdy przeciętnie w mieście zaledwie 7698; żadna inna dzielnica ze „Starówką” w porównanie iść nie może: po niej najbardziej zaludniona jest dzielnica VII licząc już tylko 36297 mieszkańców na 1 km.² (na zachód od Piotrkowskiej pomiędzy Zawadzką a Andrzeją); wzrost tej gęsto zaludnionej dzielnicy jest nieco wyższy od przeciętnego wzrostu miasta, wynosi 100 do 186.

Najbardziej charakterystyczną właściwością ujawnioną przez spis jest kolosalna przewaga liczby kobiet nad mężczyznami; na 100 mężczyzn wypada aż 120 kobiet, gdy równocześnie spis austriacki z r. 1920 wykazał na 100 mężczyzn 108 kobiet, w Niemczech w r. 1919 — 110 kobiet; w wielkich miastach zagranicznych stosunki liczebne p ci są jednak podobne do łódzkich: w Berlinie w r. 1919 na 100 mężczyzn przypadło również aż 120 kobiet, w Wiedniu — w r. 1920 — 116 kobiet. W poszczególnych dzielnicach Łodzi stosunki te przedstawiają się w sposób następujący:

Na 100 mężczyzn przypada kobiet:

w całej Łodzi — 120;

w dzielnicy	I	—	116	X	—	125
"	II	—	118	XI	—	123
"	III	—	117	XII	—	105
"	IV	—	119	XIII	—	122
"	V	—	118	XIV	—	119
"	VI	—	114	XV	—	121
"	VII	—	126	XVI	—	118
"	VIII	—	125	XVII	—	115
"	IX	—	118	XVIII	—	117

Stwierdzamy największą przewagę kobiet w dzielnicach śródmieścia VII—VIII—X—XII i XIII (z obu stron Piotrkowskiej pomiędzy Południową i Zawadzką a Górnym Rynkiem;) jednak na Zachodzie miasta przewaga kobiet jest mniejszą niż na wschodzie, najmniejsza — w dzielnicy dworca Kaliskiego i lasku Konstantynowskiego (dzielnica VI.)

Odsetek Polaków w poszczególnych dzielnicach przedstawia się w sposób następujący:

Cała Łódź — 61.4% Polaków:

Dzielnica I	— 82.0% Pol.	X	— 68.1
II	— 74.4	XI	— 97.4
III	— 15.0	XII	— 89.2
IV	— 58.1	XIII	— 75.9
V	— 26.0	XIV	— 88.6
VI	— 76.0	XV	— 76.4
VII	— 46.1	XVI	— 87.8
VIII	— 38.8	XVII	— 84.0
IX	— 86.3	XVIII	— 60.5

Najbardziej polską jest kresowa dzielnica robotnicza — Widzewska (XI — 97.4 proc.), nadto Polacy stanowią ponad 80 proc. w dzielnicy Szajbłerskiej (XII), i w przylegającej do niej i do Widzewa dzielnicy IX, oraz na krańcowym południowym zachodzie miasta (dzielnica XIV i XVI.); również na północy — w dzielnicy I i XVII.

Mniejszy odsetek Polaków stwierdzamy w dzielnicach zażydzonych lub zniemczonych: a więc najmniej Polaków jest na starówce (dzielnica III — 15.0 proc.), w dzielnicy V (26.0 proc.) (na wschód od Wschodniej — i północ od Południowej), w dzielnicy VIII (38.8 proc.) (na wschód od Piotrkowskiej — pomiędzy Południową a Przejazdem); w mniejszości polacy są jeszcze w czwartym okręgu — w dzielnicy VII (na zachód od Piotrkowskiej pomiędzy Zawadzką a Andrzeja).

W pozostałych 14 dzielnicach ludność polska jest w większości; jednak większość ta przenosi 80 proc. tylko w 7 okręgach, a w pozostałych mniejszości są większe. Wymienione 4 dzielnice o mniejszości polskiej — są to części miasta zażydzone; dosyć natomiast zniemczone, jak wiadomo, są dzielnice X i XII, (na południe od Andrzeja do Czerwonej i Kątnej.), w których ludność polska stanowi jednak 68.1 proc. i 75.9 proc.

Analfabeci wśród ludności nad 9 lat stanowią — według obliczeń przypuszczalnych zaledwie 9.8 proc.; w poszczególnych dzielnicach stosunki te przedstawiają się w sposób następujący:

Całe miasto — 9.8% analfabetów;

Dzielnica I	— 24.5%	X	— 0.0
II	— 20.8	XI	— 11.3
III	— 22.9	XII	— 5.6
IV	— 1.7	XIII	— 0.0
V	— 7.0	XIV	— 8.6
VI	— 6.6	XV	— 13.6
VII	— 0.0	XVI	— 17.1
VIII	— 0.0	XVII	— 23.9
IX	— 9.2	XVIII	— 29.1

Stwierdzamy wielkie wahania w poszczególnych dzielnicach: jakoby niema analfabetów w 4 dzielnicach: VII, VIII, X i XIII (t. j. na południe od

Południowej i Zawadzkiej aż do Czerwonej i Kątnej); również na wschód od Piotrkowskiej — w dzielnicy Szajblerowskiej (XII) analfabeci stanowią poniżej 6 proc.; poszczególne warunki analfabetyzmu stwierdzamy i w dzielnicy IV (pomiędzy Zawadzką a Drewnowską—zaledwie 1.7 proc.). Natomiast najgorzej z oświatą jest na północy miasta — na Bałutach (dzielnice XVIII — 29.1 proc., I — 24.5 proc., XVII — 23.9 proc., III — 22.9 proc., II — 20.8 proc.) Wszystkie te dzielnice leżą przy sobie—na północ od Placu Wolności; stwierdzamy wśród nich i znakomicie najgęściej zaludnioną Starówkę.

Na południu miasta — analfabetyzm nie jest tak znacznym (13.6 — 17.1 proc. w dzielnicach pomiędzy Szosą Pabjanicką a ulicą Napiórkowskiego — dawniej Zarzewską, 8.6 proc. w południowo Zachodniej kresowej dzielnicy XIV.) Na kresach wschodnich — Widzewskich analfabetów jest prawie 2 razy więcej, niż na Zachodnich (okolice dworca Kaliskiego; (11.8%, I 6.6 proc.)

Na jedno mieszkanie przypada w Łodzi przeciętnie 4.1 mieszkańców; zaś w poszczególnych dzielnicach:

Cała Łódź — 4.1 mieszkańców na 1-no mieszkanie;

Dzielnica I	— 4.0	X	— 4.0
II	— 3.7	XI	— 4.1
III	— 4.6	XII	— 3.8
IV	— 4.4	XIII	— 3.8
V	— 4.9	XIV	— 4.0
VI	— 3.9	XV	— 3.8
VII	— 4.3	XVI	— 4.0
VIII	— 4.8	XVII	— 8.8
IX	— 3.9	XVIII	— 3.9

Stwierdzamy stosunkowo znaczną równomierność stanu zaludnienia mieszkań w poszczególnych dzielnicach.

Na jeden budynek zamieszkały przypada w przecięciu w mieście 32.1 mieszkańców ; zaś w poszczególnych dzielnicach:

I	— 17.4	ludności na 1 dom;	X	— 23.5	ludności na 1 dom;
II	— 26.6	"	XI	— 24.7	"
III	— 46.5	"	XII	— 43.2	"
IV	— 35.5	"	XIII	— 28.3	"
V	— 41.0	"	XIV	— 27.5	"
VI	— 23.2	"	XV	— 33.6	"
VII	— 35.2	"	XVI	— 27.8	"
VIII	— 37.0	"	XVII	— 25.7	"
IX	— 43.3	"	XVIII	— 33.6	"

Wahania od 17.4 mieszkańców na 1 budynek zamieszkały w dzielnicy I-iej (kresy północnocne i północno zachodnie miasta) do 46.5 — w starówce. Na krańcach miasta domy są mniej ludne; bliżej centrum — ludniejsze.

Dział sprawozdawczy.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół.

58 (III sesji), w 2-gim terminie, zg. z § 31 D. o S. M., posiedzenia R. M.

Łódź, dn. 23 listopada 1921 r.

Komplet radnych: 58. Komplet członków Magistratu: 9. Obecnych radnych: 31. Obecnych członków Magistratu: 8.

Posiedzenie otworzył o godz. 8 min. 18 wiecz. zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej, r. J. Rozenblatt, w obecności Rady (39 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy F. Wójciaka i W. Adamskiego, oraz sekretarza Prezydium, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Oświadczenie przewodniczącego, iż z powodu niedojścia do skutku posiedzenia w pierwszym terminie, wyznaczonego na godz. 6-tą, posiedzenie obecne, jako w drugim terminie, jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

2. Zawiadomienia radnych: Baumgartena, Bińkowskiej, Boryslawskiego, Drabarka, Kenigsberga, Kropfa, Lichtensteina, Łęckiego, Margolisa, Polaka, Poznańskiego, Przybylskiego, Rzewskiego, Włodarskiego i Zyngerowej, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

Wybrano:

1. Do Komisji Specjalnej dla sprawy realizacji zaprowadzenia kanalizacji i wodociągów w mieście Łodzi (w związku z właściwym postanowieniem Rady z dnia 16. 11. 1921 r.): członków Rady Miejskiej: L. Arndta, W. Badziana, M. Helmana, B. Kotkowskiego, L. J. Minberg, J. Pogonowskiego, G. Praszki, S. Rapalskiego, J. Rozenblatt i R. Stupnickiego

2. Do Komisji Miejskowej dla spraw podatku przemysłowego przy I Urzędzie Skarbowym: (w związku z rezygnacją obywatela L. Kapotty): obywatela B. Tymana, Zgierska Nr 20.

3. Do Państwowej Rady Kolejowej (w związku z właściwą odezwą Ministerstwa Kolei Żelaznych z dnia 18 listopada 1921 r. Nr dziennika O.—141/na czas trwania kadencji Rady m. Łodzi w składzie obecnym:

na członka— d-ra Romana Stupnickiego, wiceprezydenta m. Łodzi;

na zastępcę — inż. Gersona Praszki, członka Prezydium Rady Miejskiej.

(Przez aklamację).

Uchwalono:

I. W sprawie budżetu działu V—Wydziału Oświaty i Kultury:

Do tytułu III poz. 3 wydatków:

Następujący wniosek Komisji Skarbowej:

„Rada Miejska wzywa Magistrat do nieumieszczenia w zamierzeniach skarbowych na rok administracyjny 1922 pozycji: „Dopłata za mieszkanie kierowników”, proponuje natomiast podwyższyć o tę kwotę jakiegokolwiek inny dodatek, wypłacany kierownikom z funduszy miejskich”.

Tytuł V— Doksztalające szkoły zawodowe:

a) Zatwierdzić w drugim czytaniu:

poz. 1. Szkoła dla terminatorów rzemieślniczych:

a) płać personelu mk. 2.032.420.—
b) administracja „ 339.005.—
c) pomoce naukowe „ 15.000.—
d) utrzymanie czystości, światło, mater. piśm. oraz drobne wydatki mk. 27.745.— razem mk. 2.414.170.—

poz. 2. Szkoła gospodarstwa domowego:

a) płać personelu naucz. marek 257.475.—
b) lokal, opał i światło marek 64.000.—
c) pomoce naukowe mk. 20.000.—
d) inwentarz mk. 40.000.—
e) spożywc. i drobne wydatki mk. 65.075.— razem mk. 446.550.—
ogółem więc w kwocie m. 2.860.720.—

b) Następujący dezyderat Komisji Skarbowej:

„Rada Miejska wyraża życzenie:

1. aby słuchaczom szkoły wieczorowej dla terminatorów rzemieślniczych po jej skończeniu wydawane były świadectwa z teoretycznej znajomości zawodu, oraz

2. aby Magistrat zobowiązał praktykantów z miejskich warsztatów reparacyjnych do bezwarunkowego uczęszczania do wzmiankowanej szkoły”.

Tytuł VI. Wydatki ogólne dla A i B. Pensje pracowników i utrzymanie biura:

Zatwierdzić w drugim czytaniu:

poz. 1—mk. 25.000.—, poz. 2—mk. 2.592.150.—, poz. 3—mk. 128.825.—, poz. 4—mk. 45.000.—, poz. 5 (dawniej 6)—mk. 122.555.—, ogółem więc w kwocie mk. 2.913.380.

Skreślić poz. 5.

Tytuł VII—Higiena szkolna.

a. Zatwierdzić w drugim czytaniu:

poz. 1—mk. 3.948.590.—, poz. 2—mk. 1.631.250.—, poz. 3 „Utrzymanie ambulatorjów szkolnych:“

a) płaca lekarzy mk. 3.213.650.—

b) administracja mk. 210.880.—

c) instrumenty, lekarstwa, środki opatrunkowe, okulary i pasy przepuklinowe mk. 27.000.—

d) lokal, opał i światło mk. 75.000.

e) wydatki kancelaryjne i gospodarcze oraz drobne mk. 5.810.—

razem mk. 3.532.340.—

poz. 4—mk. 55.000.—, poz. 5 „Mydło do kąpieli i strzyżenie dzieci“—mk. 15.000.—, poz. 6—mk. 100.000.—, poz. 7—mk. 1.044.000.—, poz. 8—mk. 10.000.—, ogółem więc w kwocie mk. 10.336.180.—

b. Następujące dezyderaty Komisji Skarbowej:

1) Rada Miejska uważa za właściwe, aby opracowanie budżetu ambulatorjów szkolnych powierzone zostało Komisji Międzywydziałowej (Wydz. Ośw. i Kult. oraz Wydz. Zdr. Publ.);

2) Rada Miejska wyraża życzenie, aby dzieci szkół miejskich mogły korzystać z płatnych lekarstw w aptece miejskiej.

c. Następujący wniosek r. Uty:

„Rada Miejska postanawia:

1) wydawać lekarstwa biednym dzieciom w ambulatorjum szkolnych lub bezpośrednio z apteki miejskiej na mocy zaświadczeń kierowników szkół;

2) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały względnie wystąpienia z wnioskiem w sprawie podwyższenia właściwej pozycji budżetowej.

Tytuł VIII—Pomoc materialna dla dziatwy szkolnej:

a. Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1334 z dnia 2 listopada 1921 r., postanawia:

1) udzielić Zarządowi Koła Przyjaciół Młodzieży Gimnazjum Miejskiego w Łodzi jednorazowe subsydjum z funduszków miejskich w kwocie mk. 50.000.— na utrzymanie bursy przy rzeczonej szkole;

2) w związku z powyższem utworzyć nową pozycję 3.

b. Zatwierdzić w drugim czytaniu:

poz. 1—mk. 500.000.—, poz. 1a (nową) „Fundusz obrotowy dla składnicy pomocy naukowych, — marek 1.000.000.—, poz. 2—mk. 200.000.—, poz. 3 (nową) „Jednorazowa zapomoga na utrzymanie bursy przy Gimnazjum Miejskiem“ — marek 50.000.—, ogółem więc w kwocie mk. 1.750.000.—

c. Następujący wniosek r. Uty:

Rada Miejska wzywa Magistrat do przeniesienia w roku administracyjnym 1922-im z tytułu VIII do tyt. I kwot na utrzymanie składnicy pomocy naukowych.

Tytuł IX—Różne.

a. Zatwierdzić w drugim czytaniu:

poz. 1—mk. 266.500.—, poz. 2 mk. 25.000.—, poz. 8—mk. 50.000.—,

poz. 9—mk. 42.380.—, poz. 10—mk. 150.000.—, poz. 11—mk. 100.000.—, poz. 12 (nową) „Jednorazowe sub-sydjum dla słuchaczy wakacyjnych Kursów Pedagogicznych” — marek 200.000.—

b. Wnioski rr. Adamskiego, Holenderskiego, Rapalskiego, Praszke-ra, Nowosielskiego i Kotkowskiego w sprawie podwyższenia względnie skreślenia pozycji 3, 4, 5, 6, 7, jakoteż wprowadzenia pozycji nowych, przekazać Komisjom Skarbowej i do Spraw Ogólnych dla przedłożenia konkretnych wniosków przed ukończeniem drugiego czytania budżetu na plenum.

Tytuł X (nowy)—Dodatki drożyzniane dla pracowników:

Zatwierdzić w drugim czytaniu:

poz. 1 „Jednorazowy dodatek na kwiecień i maj”—mk. 4.210.062.—

poz. 2 „Jednorazowy dodatek na czerwiec i lipiec”—mk. 5.575.351.—

poz. 3 „Jednorazowy dodatek na sierpień”—mk. 2.721.880.—

poz. 4 „Jednorazowy dodatek na wrzesień”—mk. 5.620.000.—

poz. 5 „Jednorazowy dodatek na październik”—mk. 6.046.497.—

ogółem więc w kwocie marek 24.173.790.—

Dział Va—Oddział Obowiązków Szkolnego:

Zatwierdzić w drugim czytaniu:

We wpływach: Tytuł I:

poz. 1 w kwocie mk. 40.000.—

W wydatkach: Tytuł I:

poz. 1 w kwocie mk. 40.000.—

Tytuł II—Utrzymanie biura:

poz. 1—mk. 2.644.300.—, poz. 2 mk. 240.000.—, poz. 3—marek 140.000.—, poz. 4—mk. 18.000.—, poz. 5—mk. 210.000.—, poz. 6—mk. 90.000.—, ogółem więc w kwocie mk. 3.342.300.—

Tytuł III—Pomoc materialna dla dzieci:

poz. 1 w kwocie mk. 270.000.—

Dział Vb—Oddział Kultury i Oświaty Pozaszkolnej:

We wpływach: Tytuł I:

Zatwierdzić w drugim czytaniu:

poz. 1—mk. 56.000.—, poz. 2—mk. 760.000.—, poz. 3—mk. 50.000, ogółem więc w kwocie mk. 866.000.—

W wydatkach:

Tytuł I—Pensje urzędników i utrzymanie biura:

Zatwierdzić w drugim czytaniu:

poz. 1—mk. 2.000.—, poz. 2—mk. 588.200.—, poz. 3—mk. 15.000.—, poz. 4—mk. 6.800.—, ogółem więc w kwocie mk. 562.000.—

Tytuł II—Oświata pozaszkolna:

a. Zatwierdzić w drugim czytaniu:

poz. 1—Uniwersytet Powszechny:

a) place za wykłady mk. 121.000.

b) administracja mk. 331.485.—

c) lokal, opał i światło marek 261.000.—

d) inwentarz mk. 45.000.—

e) utrzymanie czystości, mat. piśm. i inne wydatki mk. 55.235.—

razem mk. 813.720.

poz. 2—Kursy dokształcające dla dorosłych:

a) place za wykłady mk. 2.537.980.

b) administracja mk. 531.560.—

c) utrzymanie czystości, mat. piśm. i inne wydatki mk. 83.180.—

d) kapitał obrotowy na podręczniki dla Kursów dokształc. marek 50.000.—

e) fundusz wycieczkowy marek 50.000.—

razem mk. 3.252.720.—

ogółem więc w kwocie mk. 4.066.440.

b. Wniosek r. Uty i tow. w sprawie zorganizowania Kursów dokształcających dla dorosłych i dla terminatorów z językiem wykładowym niemieckim przekazać Komisji do Spraw Ogólnych dla zajęcia stanowiska.

Tytuł III—Kultura:

a. Zatwierdzić w drugim czytaniu.

poz. 1—mk. 27.167.50 fen. poz. 2—mk. 20.000.—, poz. 3—marek 10.000.—, ogółem więc w kwocie mk. 557.167.50 fen.

b. Wniosek r. Uty i tow. w sprawie wniesienia nowej poz. 1a w wysokości mk. 100.000.— „Subsydjum dla Teatru Niemieckiego—przekazać Komisjom Skarbowej i do Spraw Ogólnych dla zajęcia stanowiska.

Tytuł IV—Subsydja dla instytucyj kulturalnych i oświatowych:

a. Zatwierdzić w drugim czytaniu:

poz. 2—mk. 37.500.—, poz. 3—mk. 350.000.—, poz. 4a—marek 182.000.—, poz. 5—mk. 30.000.—, poz. 6—mk. 200.000.—, poz. 7—mk. 15.000.—, poz. 8 (nową) „Towarzystwo Naukowe w Warszawie” — mk. 50.000.—

b. Wnioski rr. Holenderskiego i Rapalskiego w sprawie podwyższenia pozycyj 1 i 4 przekazać Komisji Skarbowej dla przedstawienia konkretnych wniosków przed ukończeniem drugiego czytania budżetu na plenum.

c. Następujący wniosek względnie dezyderat:

1) r. Rapalskiego:

„Rada Miejska wzywa Magistrat do poczynienia starań celem umiastowienia Muzeum Nauki i Sztuki.”

2) r. Holenderskiego:

„Rada Miejska wyraża życzenie umiastowienia Książnicy Publicznej”.

Tytuł V (nowy)—Dodatki drożyzniane dla pracowników:

poz. 1 „Jednorazowy dodatek na kwiecień i maj” mk. 199.915.—

poz. 2 „Jednorazowy dodatek na czerwiec i lipiec” mk. 280.475.—

poz. 3 „Jednorazowy dodatek na sierpień” mk. 140.240.—

poz. 4 „Jednorazowy dodatek na wrzesień” mk. 300.000.—

poz. 5 „Jednorazowy dodatek na październik” mk. 877.300.—

ogółem więc w kwocie mk. 1.297.930.

Dział Vc (nowy)—Teatr Miejski

Zatwierdzić w drugim czytaniu:

W wpływach: Tytuł I:

poz. 1 „Wpływy z przedstawień” mk. 10 000.000.—

poz. 2 „Wpływy z szatni” mk. 29.565.—

poz. 3 „Wpływy za programy” mk. 80.000.—, ogółem więc w kwocie mk. 10.109.565.—

W wydatkach: Tytuł I:

poz. 1 „Pensje artystów” marek 11.705.000.—

poz. 2 „Pensje personele techniczny” mk. 2.550.000.—

poz. 3 „Pensje biletorów” marek 400.000.—

poz. 4 „Administracja teatru” mk. 511.500.—

poz. 5 „Komorne” mk. 1.750.000.

poz. 6 „Opał i światło” mk. 600.000.

poz. 7 „Wydatki kancelaryjne” mk. 25.000.—

poz. 8 „Druki i ogłoszenia” mk. 600.000.—

poz. 9 „Drobne wydatki” marek 25.000.—, ogółem więc w kwocie mk. 18.466.500.—

Tytuł II—Inwestycje:

poz. 1 „Kupno rekwizyt. oraz przerob. dekoracyj” —mk. 3.000.000

poz. 2 „Utrzymanie inwentarza oraz przer. dekor. mk. 30.000.—

poz. 3 „Remont teatru” marek 200.000.—, ogółem więc w kwocie mk. 3.230.000.—

Tytuł III—Różne wydatki:

poz. 1. „Tantjema autorska” mk. 150.000.—

poz. 2 „Wynagrodzenie statystów” mk. 30.000.—

poz. 3 „Muzyka i śpiew” marek 20.000.—

poz. 4 „Rozjazdy” mk. 75.000.—

poz. 5 „Podatki” mk. 1.000.000.

poz. 6 „ubezpieczenie” marek 92.000.—, ogółem więc w kwocie mk. 1.367.000.—

II. W sprawie wyłonienia Komisji dla opracowania projektu otwarcia politechniki w Łodzi:

Następujący wniosek r. Nowosielskiego:

Rada Miejska postanawia utworzyć Komisję z 5 osób z prawem kooptacji dla zajęcia się sprawą opracowania projektu otwarcia politechniki w Łodzi.

Z powodu spóźnionej pory przewodniczący o godz. 10-ej wieczór zamyka posiedzenie.

Przewodniczący (—) J. Rosenblatt.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo

Obwieszczenia i okólniki

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi podaje do wiadomości, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pismem z dnia 12 listopada r. b. № S. M. 3296 zawiadomiło Urząd Województwa Łódzkiego, że w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zatwierdziło na podstawie uchwały Rady Miejskiej z dnia 13 października 1921 r. statut podatku na rzecz kasy miejskiej m. Łodzi w przedmiocie opłaty od obrotu produktami przemysłowymi.

Wobec zmian dokonanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w statucie uchwalonym w dniu 13 października r. b. Rada Miejska na posiedzeniu w dniu 15 listopada r. b. przyjęła statut ten ze zmianami przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ustalonymi, treści następującej:

STATUT

podatku na rzecz kasy miejskiej m. Łodzi w przedmiocie opłaty od obrotu produktami przemysłowymi.

Art. 1.

Opłacie obrotowej (od obrotu produktami przemysłowymi) podlegają:

1) surowce, półsurowce, wytworzone lub przerobione, oraz wszelkiego rodzaju przedmioty, wykonane przez przedsiębiorstwa przemysłowe, podlegające podatkowi przemysłowemu wedle I—VI kategorii włącznie, a położone w obrębie miasta Łodzi;

2) Surowce, półsurowce i przedmioty wykonane, znajdujące się w hurtowych składach, położonych w obrębie m. Łodzi, a należących do przedsiębiorstw przemysłowych rodzaju w ustępie 1) określonego, położonych w obrębie lub poza obrębem m. Łodzi.

Art. 2.

Do uiszczenia opłaty obrotowej obowiązany jest właściciel przedsiębiorstwa; dzierżawca ponosi solidarną odpowiedzialność z właścicielem.

Art. 3.

Opłacie obrotowej nie podlegają przedmioty, wytworzone w zakładach wytwórczych przy robotniczych spółdzielniach spożywczych.

Art. 4.

Opłata obrotowa wynosi 0,4% od wartości sprzedażnej wyprodukowanych lub przerobionych surowców (półsurowców) względnie wykonanych przedmiotów.

Art. 5.

Rada Miejska m. Łodzi może na wniosek Magistratu obniżyć stopę opłaty w art. 4 określoną do 0,2% dla poszczególnych grup przemysłowych w uwzględnieniu specjalnych warunków ekonomiczno—gospodarczych tychże grup.

Art. 6.

Prawo miasta do poboru opłaty powstaje z chwilą uiszczenia ceny sprzedażnej lub części tejże przez nabywcę towaru. Przez uiszczenie ceny rozumie się nie tylko zapłatę w gotówce, lecz również pokrycie ceny czekiem, wexlsem, podpisaniem w rachunku bieżącym na dobro; przy zamianie wręczenie innego przedmiotu równa się uiszczeniu.

Art. 7.

Obowiązani do opłaty obrotowej mają w trybie, który oznacza Magistrat, zgłosić swe przedsiębiorstwa (składy hurtowe) w art. 1 określone.

Każde takie przedsiębiorstwo (skład hurtowy) jest obowiązany prowadzić księgi względnie zapiski wedle wzoru, który ustali Magistrat m. Łodzi. Zapiski te mają w szczególności sposobem chronologicznym wykazywać: remanenty początkowe i dzienną produkcję, wartość sprzedaży produkcji i daty, dotyczące ceny sprzedaży.

Zapiski te mają być przechowywane do dyspozycji Magistratu m. Łodzi przez lat pięć.

Art. 8.

Przypadającą opłatę obrotową uiszcza się bez specjalnego wezwania po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, najpóźniej do dnia pięciu do kasy miejskiej m. Łodzi.

W razie nieuiszczenia należności w terminie właściwym zaległość ściągnięta będzie w drodze przymusowej; od kwot z ległych opłaca się odsetki zwłoki po 3% za każdy miesiąc, przyczem miesiąc rozpoczęty liczy się za pełny.

Art. 9.

Do Magistratu m. Łodzi należy kontrola obowiązku rzetelności obliczania i terminowego uiszczenia opłaty obrotowej. W tym celu organom jego przysługuje prawo wstępu do lokali przedsiębiorstw, podlegających opłacie, przeglądania ksiąg, dokumentów i korespondencji wogóle w obecności przedsiębiorcy, jego zastępcy lub kogokolwiek z personelu przedsiębiorstwa, jednak z wykluczeniem służby niższego rzędu; organy kontrolne Magistratu są uprawnione do żądania potrzebnych wyjaśnień.

Art. 10

Jeżeli kontrola wykaze, że opłata należy się w kwocie wyższej aniżeli uiszczenie, obowiązany do opłaty winien na wezwanie Magistratu wyrównać różnicę w kwocie pojedynczej do 20-krotnej w trybie, w art. 8 wskazanym.

Art. 11.

Wykroczenia przeciwko niniejszemu statutowi podlegają karze na zasadzie art. 138 Kodeksu Karnego.

Art. 12.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Magistrat.

Art. 13.

Statut niniejszy obowiązuje od dnia ogłoszenia go przez Magistrat w drodze urzędowej i traci moc obowiązującą z końcem roku 1923.

Łódź, dnia 1 grudnia 1921 r.
Magistrat m. Łodzi

Prezydent A. Rzewski.

Okólnik № 57.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po porozumieniu się z Ministerstwem Skarbu, reskryptem № SM. 1027 z dnia 9 lipca r. b. zatwierdziło statut o podatku szkolnym w Łodzi, uchwalony na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 31 maja r. b.

Statut powyższy nabrał mocy obowiązującej z dniem 1 sierpnia r. b., ponieważ w dniu tym, stosownie do § 19 statutu, został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Obecnie Oddział Podatkowy przystępuje do ściągania uchwalonego podatku. Załączając przy niniejszym wzór wykazu imiennego pracowników, zatrudnionych w biurach oraz instytucjach miejskich, polecamy nadesłanie do biura Oddziału Podatkowego (plac Wolności № 1, pckój № 7) najpóźniej do dnia 7 grudnia 1921 roku szczegółowych wykazów pracowników dziennych i nieetatowych, którzy w czasie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 czerwca 1921 r. włącznie pobrali więcej niż marek 60,000.—.

Wykazy pracowników etatowych sporządzi Biuro Centralne Zarządu Głównego.

Prezydent (—) Rzewski.

(—) Miecz. Kalinowski
w. z. Naczelnik Kancelarii
Zarządu Miejskiego.

OKÓLNİK № 60.

Niniejszym zawiadamia się, że wszyscy pracownicy miejscy winni otrzymać w m. grudniu 1921 roku pobory narazie według stawek, obowiązujących w m. listopadzie 1921 roku, a więc:

1) pracownicy dzienni według stawek, wymienionych w punkcie 1-ym okólnika № 56—4171/21 i z dnia 15. listopada 1921 roku, przy czem połowa poborów stanowi pensję zasadniczą i winna być asygnowany z pozycji 7 tytułu: „Jednorazowy dodatek drożyznianny dla pracowników miejskich”.

2) wszyscy pracownicy etatowi i nieetatowi, nie objęci punktem pierwszym niniejszego okólnika, winni otrzymać prócz pensji zasadniczej.

a) jednorazowy dodatek drożyznianny na m. gruzień 1921 r. w wysokości 100% poborów miesięcznych wraz ze wszelkimi dodatkami (prócz rodzinnych); dodatek ten należy przyznawać pracownikom proporcjonalnie do ilości przepracowanych dni w czasie od dnia 1. do dnia 31. grudnia 1921 roku, czyli traktować go jako zwykłą podwyżkę płac; odnośne kwoty należy asygnować z pozycji 7 tytułu: „Jednorazowy dodatek drożyznianny dla pracowników miejskich”;

b) jednorazowo po mk. 9.920.— na osobę, tytułem zaliczki na poczet należnej różnicy poborów za m. gruzień 1921 roku. Odnośne kwoty należy asygnować z pozycji „Pensje pracowników”;

3) pracownicy miejscy wszystkich kategorii winni otrzymać w m. grudniu 1921 roku dodatki rodzinne z pozycji „Pensje pracowników” w wysokości mk. 5.960.— dla małej rodziny (1 dziecko, żona, 2 dzieci, 1 dziecko i żona), — mk. 10.430.— dla średniej rodziny (3 dzieci, 2 dzieci i żona, 4 dzieci, 3 dzieci i żona) i mk. 14.900.— dla dużej rodziny (5 dzieci, 4 dzieci i żona, 6 dzieci, 5 dzieci i żona).

Pracownicy dzienni winni otrzymać należne im pobory w każdą sobotę za tydzień bieżący.

Pracownicy nieetatowi winni otrzymać pobory zasadnicze, 100% dodatek drożyznianny, przyznaną zaliczkę oraz dodatki rodzinne w dn. 5 grudnia 1921 r. za czas od dnia 1. do dnia 15. grudnia 1921 roku włącznie zaś w dniu 16. grudnia 1921 roku — za czas od dnia 16. do dnia 31. grudnia 1921 roku włącznie.

Pracownikom etatowym wypłaci Biuro Centralne Zarządu Głównego pensję zasadniczą, 100% dodatek drożyznianny, przyznaną zaliczkę oraz dodatki rodzinne za m. gruzień 1921 roku w czasie od dnia 1. do dnia 3. grudnia 1921 roku włącznie.

Bliższych wyjaśnień udzieli na żądanie Oddział Personalny Biura Centralnego Zarządu Głównego.

Prezydent (—) Rzewski.

(—) Pilcer
Naczelnik Kancelarii
Zarządu Miejskiego.

Kronika miejska.

— **Zatarg w Wydziale zaprowian-towania miasta.** Na jednym z ostatnich posiedzeń Rada Miejska zadecydowała, aby wydatki administracyjne Wydziału Zaprow. Miasta, wobec szczupłego funduszu obrotowego, nie przekraczały 30/0. Wskutek powyższego Wydz. Zapr. Miasta przystąpił do redukcji nadmiernie liczego personelu. Nadmienić należy, że robocizna na placach Wydz. Zapr. Miasta z powodu nie sumiennego wypełniania obowiązków przez niektórych pracowników, pochłaniała nieproporcjonalnie duże sumy.

Przy redukcji personelu Wydział zawiadomił według dotychczasowego trybu Zarządy Związków, o mającej nastąpić redukcji i określał liczbę zredukowanych, pozostawiając Związkom decyzję, co do osób, podlegających redukcji. Ilość podlegających redukcji była proporcjonalna

do liczby członków Związku Polskiego, Związku Robotników Niefachowych.

Wobec tego, że składy węglowe i żywnościowe, wydzierżawione są od firmy Akc. Tow. I. K. Poznański przy ul. Ogrodowej 28 i 35, firma ta zaś wypowiedziała dzierżawę składów, muszą one być całkowicie usunięte. Również firma Steinert wywodziła dzierżawę placu na Karolewie. Podlega też redukcji plac przy ul. Piotrkowskiej № 311.

W związku z powyższem, jako też z wprowadzeniem wolnego handlu oraz stagnacją w przemyśle, obrót w Wydz. Zapr. Miasta znacznie się zmniejszył i Wydział zmuszony został do przeprowadzenia całkowitej likwidacji, wymawiając w terminie 2 tygodniowym pracę wszystkim pracownikom na wyżej wzmiankowanych placach.

Decyzja powyższa wywołała niezadowolenie Polskiego Związku Zawodowego, który zarządził zastosowania zasady proporcjonalności i oświadczył, że nie zastosuje się do decyzji Wydz. Zapr. Miasta, a robotnicy będą przychodzili nadal do pracy.

Wobec tego, Wydz. Zapr. Miasta zmuszony był przerwać pracę nad zlikwidowaniem wzmiankowanych składów, przy których zatrudnieni byli robotnicy z innych składów. Ławnik Wilczyński zaś wydał okólnik do kierowników placów i składów, będących w stanie likwidacji, aby ci zawiadomili pracowników, iż przychodzenie do pracy wbrew wymówieniu jest aktem samowolnym, a Wydz. Zapr. Miasta za ten czas nie będzie płacił, gdyż nie jest instytucją filantropijną.

Wobec stanowiska Rady Miejskiej, która domaga się wprowadzenia oszczędności i stanowiska niektórych organów prasy oraz szczupłych funduszy Wydziału Wydz. Zapr. Miasta, nie miał możliwości postąpić inaczej.

Powyższy zatarg jest żywą ilustracją bezładnej i anarchistycznej

polityki Polskiego Związku Zawodowego i winien być, jako objaw szkodliwy, poddany pod pręgierz opinii publicznej.

* * *

W No. 301 „Pracy“, organu N. P. R. ukazał się oszczerczy artykuł, skierowany przeciw Magistratowi m. Łodzi, a zarzucający mu rzekome patryjactwo przy przeprowadzeniu redukcji na placach towarowych.

W celu poinformowania społeczeństwa łódzkiego o zatargu, który zdarzył się przy likwidacji placów, Magistrat wydał w dn. 22-go b. m. komunikat, w którym poruszył meritum sprawy i uzasadnił swoje stanowisko.

Mimo to „Praca“, pismo, które tylokrotnie atakowało Magistrat z powodu, jakoby zbyt licznego personelu i nawołujące bezustannie do redukcji personelu w Wydz. Zapr. Miasta obecnie gdy Magistratowi wymówiono rejentalnie szereg placów miejskich i miasto zmuszone jest likwidować poszczególne place, — zajmuje stanowisko napastnicze i rzuca pod adresem Magistratu serje nieuzasadnionych inwektyw.

Dziwnym jest również fakt, że Polski Związek Zawodowy, który w stosunku do redukcji pracy w przemyśle włókienniczym zajął stanowisko parlamentarne, — w stosunku do redukcji w Magistracie zajmuje stanowisko nieuzasadnione i wprost pod względem społecznym niedopuszczalne.

Godnym napiętnowania jest fakt, że w dn. 21-go b. m. zwróciła się do Magistratu delegacja Polsk. Zw. Zaw. w sprawie redukcji robotników na placach miejskich, jeden z członków delegacji oświadczył, że o ile Magistrat nie pozostawi nadal robotników przy pracy — to rozpoczną się walki bratobójcze podobnie, jak w r. 1905. To samo oświadczone kierownictwu W. Z. M.

Co się tyczy proporcjonalnej redukcji, to Magistrat uważa, że może ona mieć miejsce wyłącznie przy częściowej likwidacji, zaś przy likwi-

dacji całkowitej, danego placu, należy oddać wszystkich zatrudnionych na placu robotników, bez względu na przynależność do tego lub innego związku zawodowego.

Przytym zaznaczyć należy, że W. Z. M. jest instytucją handlową i nie może uprawiać dobroczytności w stosunku do niepotrzebnych jej pracowników.

Stosowanie przez Pol. Zw. Zaw. teroru ekonomicznego, jakim jest przychodzenie na plac i uniemożliwianie likwidacji mimo należytego wymówienia — winno być potępione, gdyż jest dowodem ignoracji politycznej, niesumienności i demagogii przywódców.

Dziwne zaprawdę, że „Praca”, która sama wskutek ciężkich warunków ekonomicznych wymawia zajęcie swym pracownikom drukarzom — nie szczędzi rad i uwag w przeciwnym kierunku pod adresem Magistratu.

— **Kolejka Łódź — Rokiciny — Tomaszów.** Pragnąc zadość uczynić wymaganiom samorządu, jakim są: należyta regulacja miasta, ułatwienie dojazdu z miejscowości podmiejskich oraz kanalizacja — miasto w związku z przeprowadzeniem wodociągów z Pilicy i potrzebą przewożenia odpowiednich materiałów budowlanych — przystępuje do budowy kolejki dojazdowej osobowej i towarowej Łódź — Rokiciny — Tomaszów.

Gdyby podczas budowy wodociągów nie było odpowiedniej lokomocji, to koszt przewozu materiałów przewyższyłby wielokrotnie koszt samych materiałów.

Magistrat upoważnił w swoim czasie urzędnika Wydz. Bud. p. inż. Juliana Brzozowskiego do sporządzenia planu kolejki dojazdowej Łódź — Rokiciny — Tomaszów, której budowa rozpocznie się w najbliższym czasie.

Po kilku miesiącach pracy, inż. Brzozowski wywiązał się chlubnie z powierzonego mu zadania i opracował w najdrobniejszych szczegółach

plan, zgodny z przepisami Ministerstwa Komunikacji.

W planie uwzględniono wykaz zaprojektowanych rozjazdów, wykaz miejscowości, gdzie można byłoby nabywać żwir i piasek, wykaz imieniny gruntów do wykupu promieni łuków, budowę wierzchnią, oznaczenie i wskaźniki drogowe, mijanki, przyszłe budynki stacyjne i mieszkalne, pasy gruntu pod kolej, urządzenia wytwarzające i doprowadzające energię elektryczną do trakcji, stacje elektryczne, stacje przetwornic, urządzenia warsztatowe oraz sieć przewodników elektrycznych, wykaz robot ziemnych, wykaz mostków i przepustów, wykaz budynków, przeznaczonych na rozbiórkę w związku z budową kolei, wykaz torowisk poprzecznych na projektowanej linii. Projektowana linia kolei dojazdowej Łódź — Rokiciny — Tomaszów rozpoczyna się na szosie Rokiciny przy ulicy Konstantynowskiej od krańcowego punktu linii tramwajowej № 10.

Według projektu kolejka przechodzi przez wieś Widzew, mija wieś Janów i Nery, przechodzi dalej przez Andrzejów, Andrespol, Kraszew, Bukowice, Kurowice i Kurowice Kościelne, Karpin, wieś Łarnówka, Wola wchodzi na grunta b. majoratu Rokiciny, które Ministerstwo Dóbr Państwowych przekazało Magistratowi m. Łodzi pod budowę stacji pomp dla wodociągów, elektrowni okręgowej oraz głównej stacji remiz i warsztatów kolei linii Łódź—Rokiciny—Tomaszów.

Następnie kolejka mija wieś Łąnow, Popielcny, Buków, Bronisławów, Józefin, Ujazd, Sangródz, Tobjasze, Pudło, Zaborów, Koszarów, Staszyce, Tomaszów.

Kolejka poza bezpośrednią korzyścią dla miasta przy budowie wodociągów, wpłynie w znacznej mierze na poprawienie stosunków aprowizacyjnych i mieszkaniowych.

— **Z Wydziału Zaprowjantowania Miasta.** Wydział Zaprowjantowania Miasta komunikuje: W myśl dekretu Ministerstwa Apropowizacji i starań

związków zawodowych, organizacji politycznych oraz p. Inspektora Pracy, robotnicy ciężko pracujący otrzymywali dodatkowe racje żywnościowe, których podziałem dotychczas zajmował się Magistrat.

Obecnie — wobec skasowania od października r. b. dodatkowej aprowizacji, Magistrat zajmuje się tylko rozdziałem zaległych deputatów poczem wydawanie deputatów ciężko pracującym zupełnie ustanie.

Z życia miast polskich.

Zjazd miejskich lekarzy sanitarnych.

Zarząd Związku miast zwołuje na d. 10 listopada r. b. konferencję lekarzy i kierowników wydziałów sanitarnych większych miast polskich,

celem omówienia szeregu spraw, dotyczących zdrowotności miast i ich mieszkańców, a w pierwszym rzędzie spraw: organizacji służby zdrowia, opracowania miejscowych przepisów sanitarnych, kwestja miejskich urządzeń sanitarnych, sprawa zaopatrzenia miast w wodę, usuwanie nieczystości, walka z chorobami zakaźnymi ostre i walka z gruźlicą i chorobami wenerycznymi oraz sprawa przeciwdziałania wielkiej śmiertelności dzieci w miastach, Na konferencji opracowany będzie program ogólnego Zjazdu lekarzy sanitarnych miejskich działaczy, pracujących w zakresie higieny miast, który będzie zwołany na 11 kwietnia r. p. w Warszawie.

Ze Związku miast.

Zarząd Związku miast na opróżnione po śmierci prezydenta Poznania stanowisko prezesa Związku miast wybrał inż. Piotra Drzewieckiego, prezydenta m. st. Warszawy.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi niniejszym ogłasza konkurs na stanowisko Miejskiego Inspektora Mieszkaniowego i kierownika Urzędu Mieszkaniowego przy tymże Magistracie.

Oferty z podaniem krótkiego życiorysu, wykształcenia, (pożądane wyższe wykształcenie i dokładna znajomość nauk prawnych), dotychczasowej działalności oraz odpowiednich referencyj i z odpisami świadectw należy składać najdalej do dnia 10 grudnia 1921 roku włącznie w Biurze Centralnem Zarządu Głównego Magistratu m. Łodzi — pl. Wolności 14, pokój 20.

Magistrat m. Łodzi.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.